

Sampo Pankki Oyj / Ekonomistit

Lauri Uotila Puh. 010 5467714
Pasi Kuoppamäki Puh. 010 5467715

10.11.2008

Suhdanteet ja rahoitusmarkkinat

Marraskuu 2008

Ennustepäivitys

Sisällysluettelo

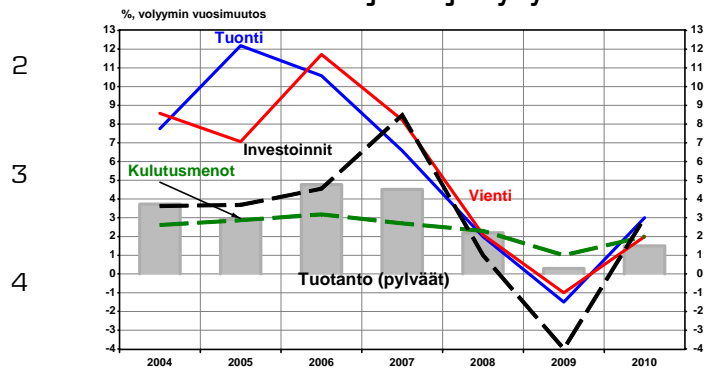
Suhdannekehitys.....

Ennustetaulukot

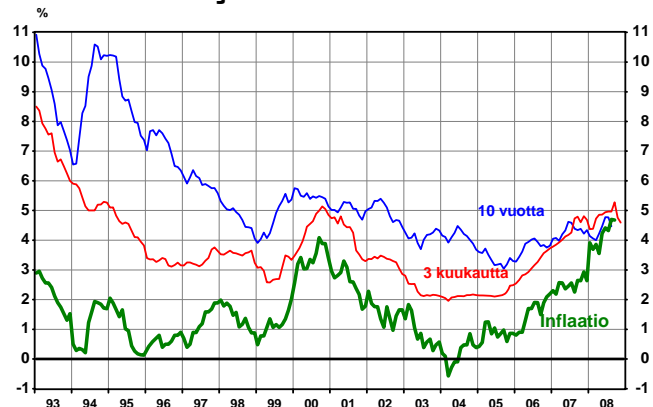
Kuviaita.....

*Julkaisu on luettavissa Internetissä
www.sampopankki.fi
Katsaus ilmestyy normaalisti kolmen kuu-
kauden välein. Seuraava kattava raportti
ilmestyy joulukuussa.*

Suomi: Tarjonta ja kysyntä

Korot ja inflaatio Suomessa

SAMPO PANKKI OYJ

Unioninkatu 22, Helsinki, puhelin 010 546 0000, faksi 010 54 62532, 00075 SAMPOPANKKI
Sähköpostiosoite etunimi.sukunimi@sampopankki.fi, verkkopalvelut www.sampopankki.fi

Y-tunnus 1730744-7

Taantuma porstuassa

Suomen talouskasvu jää vuonna 2009 erittäin heikoksi ja työttömyys nousee hieman. Edessä on vaikein vuosi sitten laman. Suhdannekuva maailmantaloudesta on muuttunut merkittävästi heikomaksi edellisen ennusteen 11.9.2008 julkaisun jälkeen. Euroalue, Yhdysvallat, Iso-Britannia ja useita muita maita on luultavasti taantumassa, eivätkä kehittyneiden maiden taloudet näyttäisi kasvavan ollenkaan ensi vuonna. Suurten kehittyvien maiden talouskasvu on myös hidastumassa, mutta toistaiseksi odotamme Kiinan ja Intian kasvavan kohtalaisesti. Venäjän talouskasvu hidastuu selvästi. Inflaatoriskit ovat heikentyneet huomattavasti, joten keskuspankit laskevat ohjauskorkoja edelleen voimakkaasti. Suomen talous on onneksi vakaampi kohtaamaan ongelmat kuin ennen 1990-luvun alun lamaa.

Rahoituskriisistä kovaan reaalitalouden pysähdykseen

Lehman Brothers hakeutui selvitystilaan (Chapter 11) syyskuun 15. päivää, eli neljä päivää edellisen ennustemme julkaisun jälkeen. Tämän jälkeen finanssikriisi laajentui massiivisesti, mikä on yleisesti vaikuttanut odotuksiin maailmantalouden tilasta vuonna 2009. Talouskasvu jää olemattomaksi suomalaisten yritysten läntisillä päämarkkinoilla ja kasvu heikkenee selvästi myös kehittyvillä markkinoilla. Toimintaympäristön vaikeutuminen painaa myös Suomen vientiteollisuuden suhdannenäkymiä ja lisää kuluttajien varovaisuutta.

Investointikysyntä heikkenee Yhdysvalloissa ja Euroalueella. Huonot näkymät ja velkarahoituksen heikompi saatavuus sekä hinta leikkaavat investointihankkeita. Julkinen kulutus ja investoinnit luultavasti kasvavat useimmissa maissa, koska hallitukset pyrkivät elvyttämään talouskasvua. Valitettavasti esimerkiksi USA:n, Ranskan ja Italian julkisen talouden vajeet ovat jo ennestään melko huomattavat, joten elvytysvara ei ole kovin suuri. Kotitaloudet kärsivät heikkenevästä työllisyystilanteesta ja varallisuuden laskusta. Ostovoimaa rokottanut inflaatio on onneksi jo kääntynyt laskuun raaka-aineiden halventuessa.

Rahamarkkinakorot nousivat tilapäisesti syyskuun puolivälissä, kun Lehman Brothersin kaatuminen ja finanssialan yhtiöiden ongelmien massiivisuus aiheuttivat rahamarkkinoilla vakavan kriisin. Useiden maiden tukipaketit ovat vähitellen helpottamassa rahamarkkinoiden tulehtunutta tilannetta ja keskuspankkien toimenpiteet laskevat korkotasoa, mutta luottoriskien kasvu on tehnyt pankeista aiempaa varovaisempia rahoittamaan riskipitoisia hankkeita. Luottojen marginaalit ovat nousseet myös asuntoluottomarkkinoilla, mikä heikentää rakentamista. EKP laski ohjauskoron 3,25 prosenttiin 6.11. ja ennakoii kevennysten jatkuvan. Odotamme EKP:n ohjauskoron laskevan 2,5 prosenttiin kesään 2009 mennessä, jolloin euriborienkin pitäisi olla jo kolmen prosentin tuntumassa tai jopa sen alle. Euro luultavasti heikkenee suhteessa dollariin, koska korkoero Yhdysvaltoihin kaventuu, talouskasvu heikkenee ja dollari edelleen hyötty turvasataman asemasta. Euron heikeminen helpottaa vientiteollisuuden asemaa, mutta suurempi ja vastakkainen vaikutus on vientimarkkinoiden huonoilla näkymillä.

Yksikään matalasuhdanne, taantuma tai lama ei ole ollut ikuinen. Rahapolitiikan ja finanssipolitiikan kevennykset ympäri maailmaa elvytyttävät talouskasvua voimakkaasti ensi vuonna. Inflaation hidastuminen auttaa kotitalouksia. Pitkän tähtäimen kasvuodotukset kehittyvillä markkinoilla tukevat investointeja, kunhan suhdannesykin pohja on saavutettu. Rakennussektori kärsii tällä hetkellä monissa maissa, mutta ylikapasiteetin purkautuminen ja korkojen lasku piristävät rakennusalaa Yhdysvalloissa suurehkoilla todennäköisyydellä jo 2009. Teollisuuden elpymistä edesauttaa varastojen pysyminen suppeina, eli teollisuus reagoi nopeasti muutoksiin kysynnässä. Presidentti Obama tuskin pystyy ratkaisevalla tavalla nopeuttamaan elpymistä, mutta pelkät odotukset muutoksista terveemmän talouspolitiikan suuntaan nostavat luottamusta.

Suomen talouskasvu hyytyy

Vientimarkkinoiden odotettua heikompi kehitys, rahamarkkinoiden ongelmat sekä yleinen epävarmuus heikentävät Suomen talousnäkymiä. Taantuma ennen ensi kesää näyttää todennäköiseltä. Viennin lisäksi matalasuhdanneesta kärsivät erityisesti rakentaminen sekä suuret investoinnit. Kotitalouksien tilanne on toistaiseksi melko hyvä. Ansiotaso nousee edelleen ja inflaatio sekä korot ovat kääntyneet laskuun. Työllisyystilanne heikkenee hieman, mutta väestön ikääntymisen vaikutukset näkyvät pian työvoiman tarjonnan supistumisena.

Maailmantalouden ongelmat eivät ehtine romahduttaa kuluvan vuoden BKT-lukemia, mutta odotamme kasvun jäävän ensi vuonna nollan pintaan. Mikäli vientinäkymät entisestään synkkenevät, voi BKT hieman supistuakin. Suomen talous on kuitenkin melko vahva kohtaamaan ongelmia ja suhteessa 1990-luvun alun lamaan ongelmat korkojen, ulkomaisen velan sekä pankkien vakavaraisuuden suhteen ovat vähäisempiä. Teollisuuden rakenteen monipuolistuminen, kilpailukyky ja vientimarkkinoiden monipuolisuus vähentävät riskejä. Odotamme kasvun kohtavan hieman terveemmälle tasolle vuonna 2010.

Lauri Uotila ja Pasi Kuoppamäki

SUHDANNEKUVAN PÄIVITYS

SUOMI

			ennuste	ennuste	ennuste
Kysyntä ja tarjonta	2006	2007	2008	2009	2010
Määrän muutos, %					
Bkt	4,9	4,5	2,2	0,3	1,5
Tuonti	7,8	6,6	2,0	-1,5	3,0
Vienti	11,8	8,2	2,1	-1,0	2,0
Kulutus	3,1	2,7	2,3	1,0	2,0
Investoinnit	4,7	8,5	1,0	-4,0	3,0
Indikaattoreita	2006	2007	2008	2009	2010
Työttömyysaste, %	7,7	6,9	6,3	7,0	7,3
Ansiotaso, %	3,0	3,3	5,3	4,5	3,0
Inflaatio, %	1,6	2,5	4,1	2,2	2,0

Ennusteet: Sampo Pankki / Ekonomistit

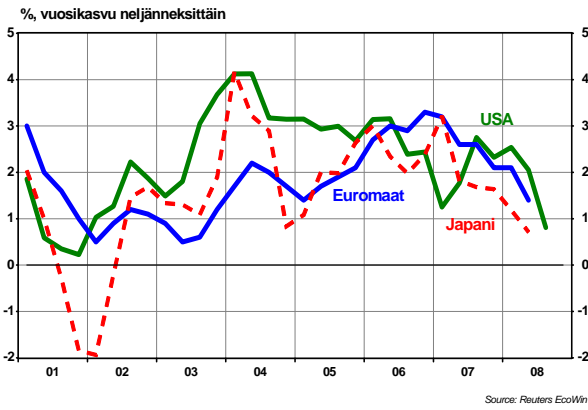
KANSAINVÄLINEN TALOUS

			ennuste	ennuste
Vuosimuutos, %	2006	2007	2008	2009
Euroalue				
BKT	2,9	2,6	1,1	0,0
Kuluttajahinnat	2,2	2,1	3,4	2,0
Iso-Britannia				
BKT	2,8	3,1	1,4	0,6
Kuluttajahinnat	2,3	2,3	3,8	2,8
Japani				
BKT	2,4	2,1	0,6	0,4
Kuluttajahinnat	0,2	0,0	1,5	0,4
Kiina				
BKT	11,1	11,4	10,0	8,5
Kuluttajahinnat	1,5	4,8	5,5	3,0
Ruotsi				
BKT	4,1	2,7	0,9	0,2
Kuluttajahinnat	1,4	2,2	3,7	2,1
Yhdysvallat				
BKT	2,9	2,2	1,4	0,0
Kuluttajahinnat	3,2	2,9	4,3	2,4

Kansainvälisen talouden ennusteet: Danske Research.

SUHDANNEKUVAN PÄIVITYS

Kokonaistuotannon kasvu

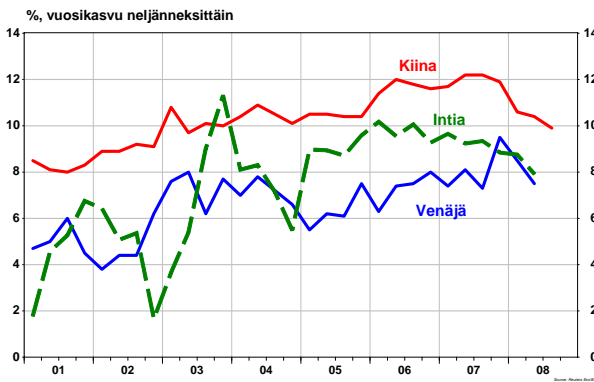

Kuluttajien luottamusindeksi

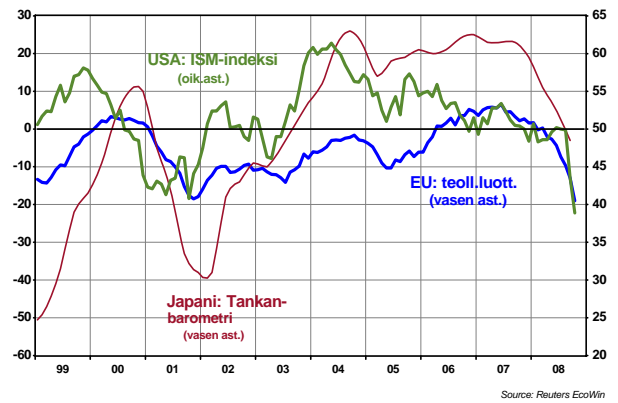
Kausitasoitettu

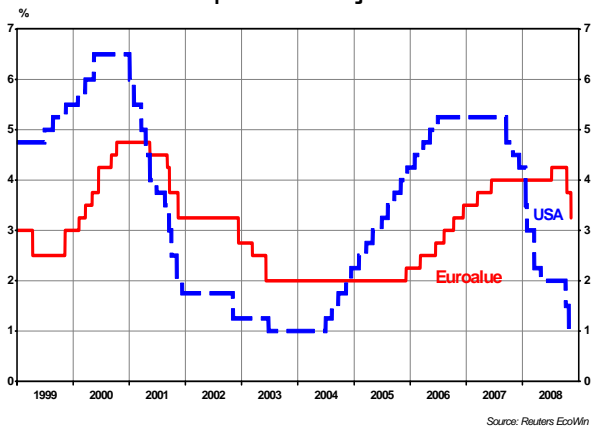
Kokonaistuotannon kasvu

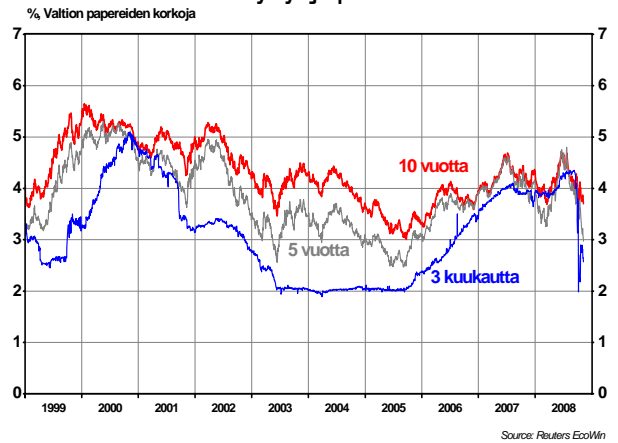
Teollisuuden suhdanneodotukset

Keskuspankkien ohjaukorot

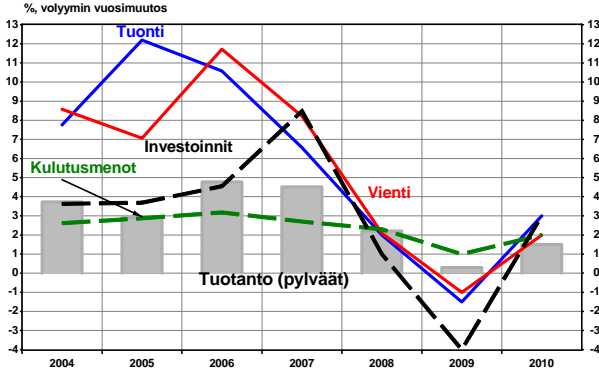

EMU: Lyhyt ja pitkä korko

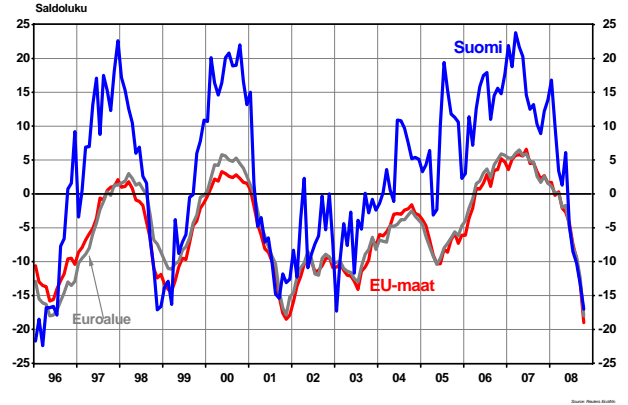

KOTIMAISET SUHDANTEET

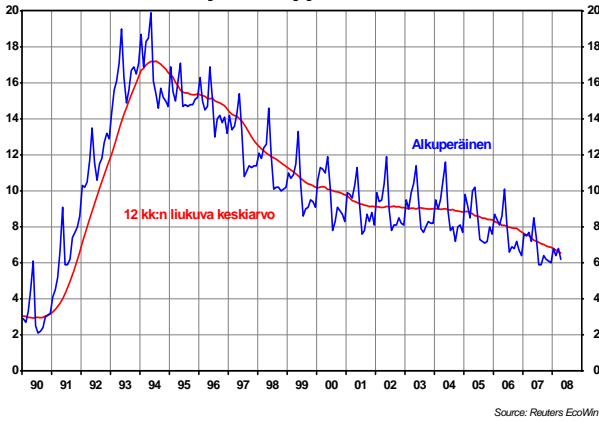
Kysyntä ja tarjonta

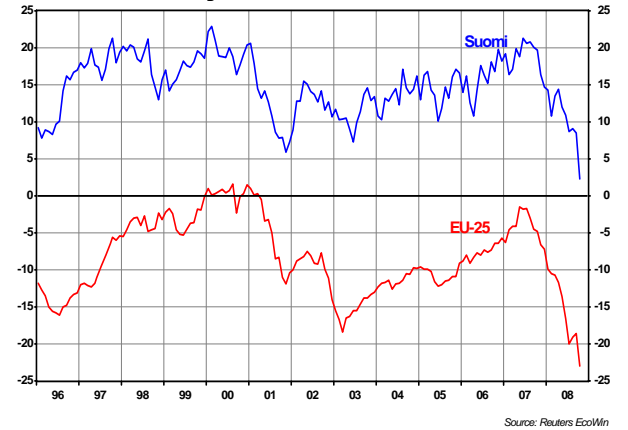
Teollisuuden luottamus

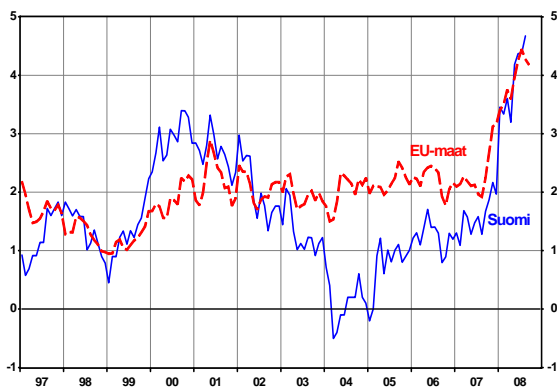
Työttömyysaste %

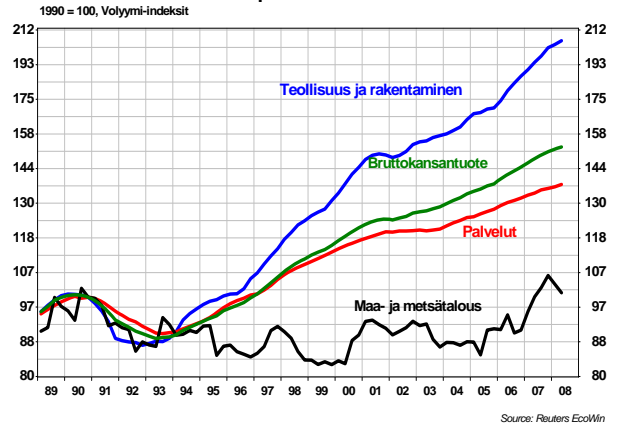
Kuluttajien luottamus, saldoluku

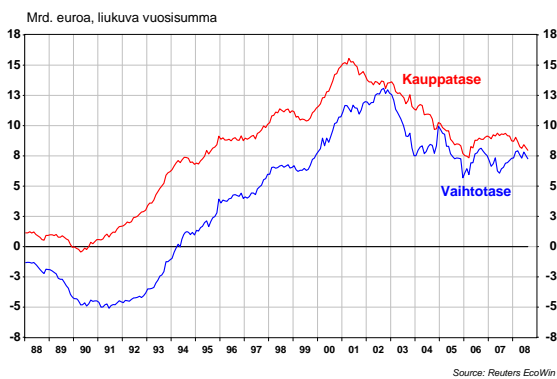
Kuluttajahinnat Vuosimuutos, %, EU-harmonisoitu indeksi

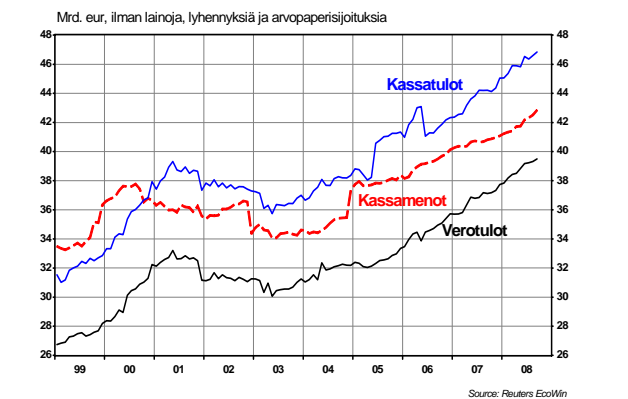
Tuotanto päätoimialoittain

Kauppa- ja vaihtotase Liukuva vuosisumma, mrd. eur

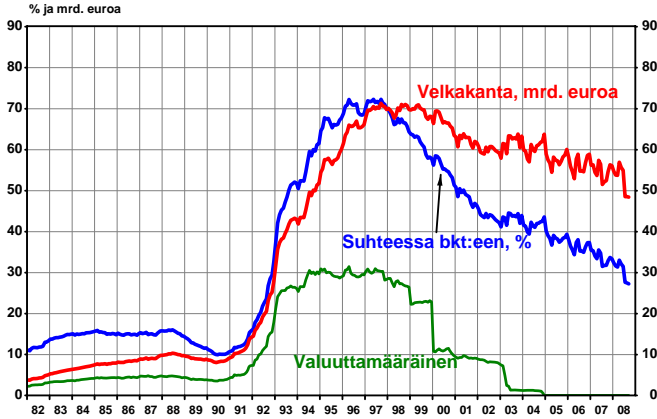

Valtion tulot ja menot Liukuva vuosisumma

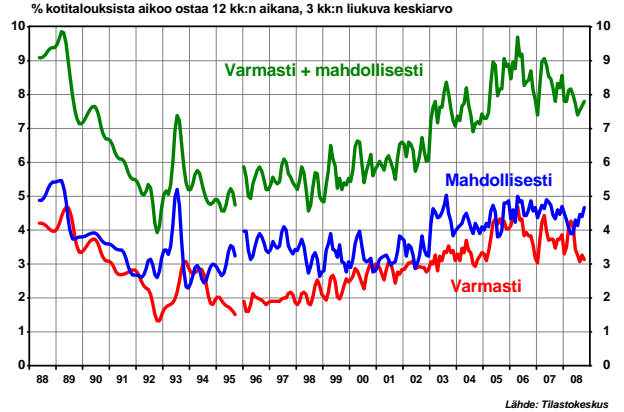

KOTIMAISET SUHDANTEET

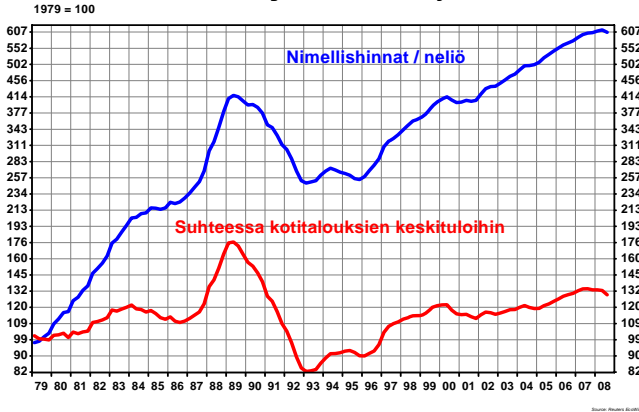
Valtionvelka

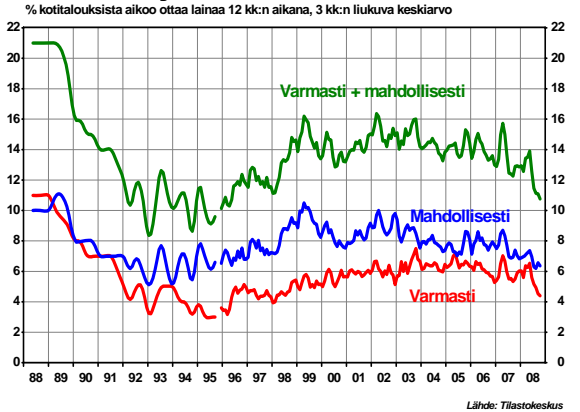
Kuluttajien aiomukset ostaa asunto

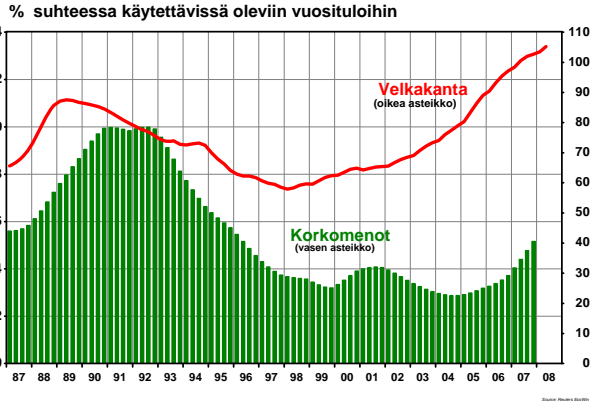
Asuntojen hintakehitys

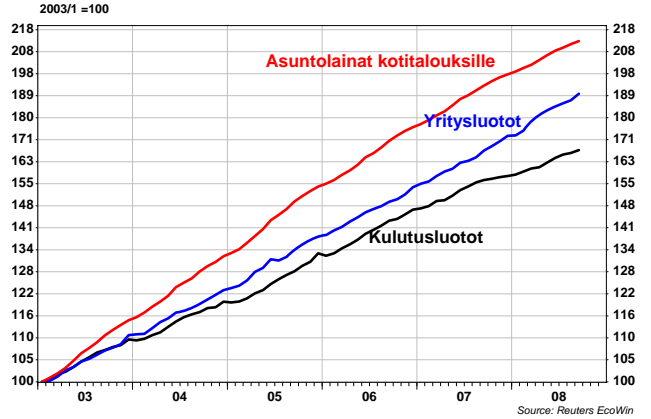
Kuluttajien aiomukset ottaa lainaa

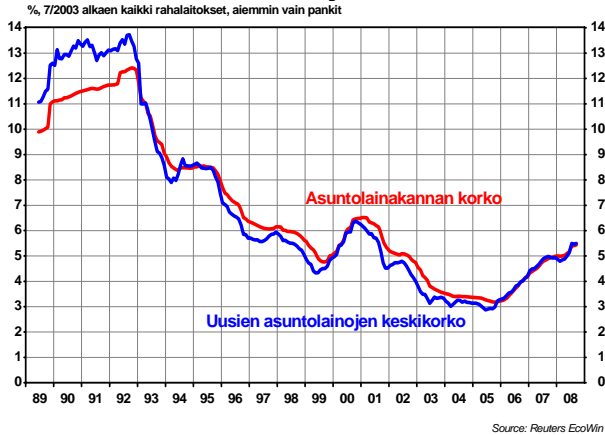
Kotitalouksien velat ja korkomenot

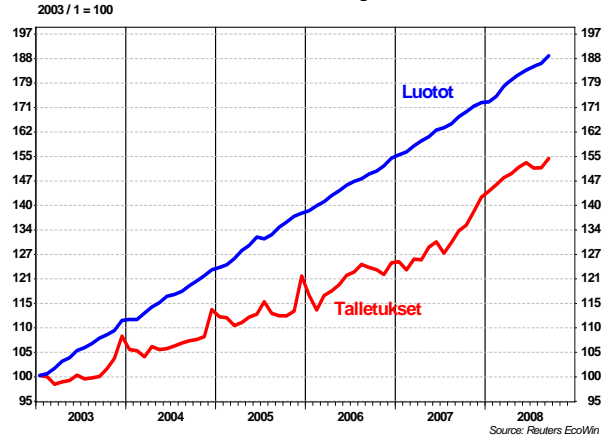
Luottokannan kehitys

Asuntolainojen korot

Rahalaitokset: Luotot ja talletukset

LOPUKSI

Tässä katsauksessa on käytetty yleisön saatavilla olevia tietoja.

Keskeiset tilastolähteet ovat: EcoWin, Tilastokeskus, Suomen Pankki ja Tullihallitus.

Tämä katsaus perustuu Sampo Pankki Oyj:n (”pankki”) tekemiin arvioihin ja mielipiteisiin. Niiden perustana olevat tiedot on koottu Pankin luotettavina pitämistä julkisista lähteistä. Pankki tai sen kanssa samaan konserniin kuuluva yhtiö taikka niiden palveluksessa olevat henkilöt eivät takaa esitettyjen tietojen, arvioiden ja mielipiteiden oikeellisuutta tai täydellisyyttä eivätkä vastaa mistään suorista tai epäsuorista kuluista, vahingoista tai menetyksistä, joita katsauksen tai sen sisältämien tietojen käyttö mahdollisesti voi aiheuttaa. Katsauksessa annetut suositukset ja arviot edustavat pankin mielipiteitä ja arvioita julkaisuhetkellä ja niitä voidaan muuttaa ilman eri ilmoitusta. Tämä katsaus sisältää pankin immateriaalioikeudellisesti suojattua aineistoa, johon pankki pidättää kaikki immateriaaliset ja muut oikeudet

Katsaus on tarkoitettu ainoastaan alkuperäisen vastaanottajan käyttöön eikä sitä saa millään tavalla jäljentää, julkaista tai levittää ilman pankin kirjallista etukäteislupaa. Pankki tai sen kanssa samaan konserniin kuuluva yhtiö taikka niiden palveluksessa oleva henkilö saattaa tarjota palveluita katsauksessa mainitulle yhtiölle, käydä kauppaa tiedotteen kohteena olevien yhtiöiden liikkeeseen laskemilla arvopapereilla, hoitaa tiedotteen kohteena olevien yhtiöiden toimeksiantoja taikka on saattanut toimia katsauksessa esitetyn tiedon perusteella jo ennen katsauksen julkaisemista. Tätä katsausta ei voida missään tilanteessa pitää arvopapereiden myynti- tai ostotarjouksena tai kehotuksena arvopaperi- tai muuhun kaupankäyntiin. Sama koskee myös niitä alueita, joiden laki ei salli tarjousten, kehotusten tai suositusten esittämistä.

[Suhdanteet ja rahoitusmarkkinat](#)

[Lainattaessa lähde mainittava](#)

[Päätoimittaja Lauri Uotila](#)
[Sampo Pankki Oyj / Ekonomistit](#)
[PL 1026, 00075 SAMPOPANKKI](#)
[Vaihde 010 546 0000](#)

[ISSN 0788-6284](#)